

מסורת הש"ס

(א) [דמסוכר גרי העיר
עיר ספר] (ב) [דך גרי
אלס נשען ידו על פתחו.
ערוך ערך פג] (ג) [למלא]
(ד) [למלא] (ה) ע"ז י: ע"ש
[ונחמס] (ס) (ז) [למלא]
(ח) [למלא] (ט) ע"ז כ"ב
גריס (י) אבות פ"ה
מ"ב (יג) [נדה טז: מן]
ד"א פ"ה (י) ב"ק כ"ג
ב"מ ק: (ט) [למלא] (י)
(ט) [ב"ב טו: י] (פ) ע"ז אס
למלא נלחל בדבר אסור
גלומו שמה נ"ך לון
ד"ז חמור ד"ר שאל נ"ך
גדול ועשה כחוראמו. ערוך
ערוך מנח (ט) [ב"ב כ"ג]
(ט) ע"ז: הוה להבא לו,
(ט) [שמות כח: ק] ונשיה
מנח (י) [שמות כג]
(ט) ס"א משום דנקט לשלם
הימלה צאלן נקט לשלם
דמיקה. ח"מ (י) [ע"ש]
ח"מ שנת ק. ד"ה ורבי
ומס' ב"ב ק"ג ד"ה ומס'
ומס' כסות נח. ד"ה
ח"מ]

תורה אור השלם

1. קול יי על הקנים אל
הכבוד הרעים יי על מים
רבים: קול יי בבח קול יי
בדבר: קול יי שבר
ארום וישר יי את ארץ
הלבנון וירקדם במו
עגל לבנון וירקן במו יי
ראמים: קול יי חצב
להבות אש: קול יי חזיל
מדבר חזיל יי מדבר
קדש: קול יי חזיל
אילות ויחשף יערות
ובהכלו כלו ארץ
בבד: הוליס טג ג-ט
2. הלא אתה שבת בעדור
ובעד ובעד כל
אשר לו מקבים מעשה
ידי ברכת ומקבים פרץ
בארץ: איוב א י

הגהות הב"ח

(א) גמ' מהו יורה אמר רב
ספא:

מוסף רש"י

אידהר משברירי. למש
הוא ותממש ויחן משם
השד כלשר הוא שומע
מעט מיעות אות אחר
אות עד יי, וכן הוא
הלשם להכניחו משם.
מיריס (גדלשית יי).
תרגומו שגריי.
עשה שבת חול ואל
תצטרך לבריות. לא
יעיל על חמירי כבוד
שבתו (שבת ק"ח). הוי
עז כנמר וגרי. כסמון
להלח ד"ע דקלמנר
שבת חול מנעל לה.
ומה לאוריין לן דלא אמר
ר"ע אלא בני שהשעה
דוקות לן ביותה, אל
נ"ך אדם לוח עמנו
כנמר ונשאר לעשות לון
אזוי ששמים לכבד שנות
וימס טובים (ד"ה אבות
פ"ה מ"ב, ו"ע ד"ה אר"ח
י"י רמב"ב ו"ע).

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

ק"ב.

עין משפט
נר מצוה

סד א טוש"ע א"ח ס' ד
ספ"ק י"י:
סד ב טוש"ע י"ד ס' ס'
קט"ז ספ"ק ו' עיין
רמב"ם פ"ב מהל' דולא
ושמרת נפש הלי' (ובגר
אלפס פ"ב ד"ע דף שט.
ובל"ש שם ספ"י יג
ו"ע):
ג (מ"י פ"ה מהל' דולא
הלי' ש"ע ח"מ ס' ס'
ספ"י ט וט"ע י"ד ס' קטו
ספ"י ט כג"ל):
סד ד מ"י פ"ל מהלכות
דמ"ה הלל' ז ופ"י
מהלכות תמנות ענינים
הלל' יח סמנ עשין ל'
טוש"ע א"ח ס' ס' ס' רמב
טוש"ע י"ד ס' ס' ס' רה
ספ"ק א:

גליון הש"ס

גמ' רוח רעה שורה
ע"י מורס חיס
שטות דף ט ע"ז ד"ה
ר"ש: ר"ש י"ה אל
שכ. ובפ"ד ויפס"ך לך.
ע"י כסדר הדורות כסדר
מנחם א"ח י"ד ק"ה ע"ז:

מוסף תוספות

א. [אין] לנו לקרותו כן
כל עשה. וכו' לך נראה
ל"ה דלא ר"ע היה אלא
אניש אחריה היה ששמו
קרוהה קרוהה הוא שם
אדם כמו קרוה. מוס' שנת
ק.

רבינו חננאל

דמסוכר. פ"י מקיז דם ולא
משי ידיה מפחד שבעה
ימים. שקל מויה ואל
משי ידיה. מפחד תלתין
ימים. שקל טופריה ולא
משי ידיה מפחד יום
אחד. דמשי רישיה ולא
משי כרעייה מפחד יום
אחד. ולא דיע ממה
מפחד. דא אפנא דירכא
לפחדא. דא אפנא דירכא
לשנינא. אובלן ומשקין
תחת המטה ואפי' מחופין
בכלי ברזל רוח רעה
שורה עליהן. ח"ד לא
ישתה אדם בלילי וביעיות
ובלילי שבתות. במחשך
ואי צחי למא, לימא
שבעה קולות קול ה' על
המים וכו' וישתה. לא
ישתה אדם מן הנחרות
בלילה כו'. ואפי' מן
התמחור. ואסיקנא אפילו
ל' עקיבא דאמר עשה
שבתך חול ואל תצטרך
לבריות. הכא משום ניסא
מחיר שיקח אפילו מן
התמחור. נאנא דבי אליהו
א"ע"ש שאמר ר' עקיבא
עשה שבתך חול ואל
תצטרך לבריות. עושה
אדם דבר מועט בתוך
ביתו. כגון כסא דהרסנא,
כדתנן הוה עז כנמר קל
כנשר ורץ כצבי אביך
כארי לעשות רצון אביך
שבשמים. (שבת) [שבת]
צוה ר' עקיבא ל' יהושע
בנו, אל תשב בגובהה של

צוה רבי יהושע
בנו. פירש רש"ס דהוא ר'
יהושע בן קרח דר"ע קרח היה
כדלמדין [בצבורות] (דף נח). שהיה
בן עזאי אומר כל חכמי ישראל דומין
לפני קלילפת השום חוץ מן הקרח
הזה ואין נראה שיהיה הגמרא קורא
אותו בן קרח דרך גנאי שהרי נענשו
(מל"ס ד ד) וכן עזאי קראו כן דרך
צדיותה א':

שבשבתא דע"ל ע"ל. תימה
דכנא גופא אית
ליה צלא יחפור (ב"ב דף כה). ששבתא
ממילא נפקא ויש לומר דהיינו
כשלומד קמי דגרים ולא דייק שיכול
להצין מעצמו כשיגדל אצל כאן
דאיירי צספר שאינו מוגה סומך
על ספרו ואינו יולא מידי טעומו:
ולא

לול שפן אניגרון אנירדפין בין כוכבי יתיבנא בין בליעי שמיני אזילנא ואי לא
אי איבא איניש בהדיה ניתעריה ולימא ליה פלניא בר פלנתא צחינא מיא והדר
נישתי ואי לא מקרקש נכתמא אחצבא והדר נישתי ואי לא נישדי בה מידי
והדר נישתי (ת"ר ילא ישתה אדם מים לא מן הנחרות ולא מן האגמים בלילה
ואם שתה דמו בראשו מפני הסכנה מאי סכנה סכנת שברירי ואי צחי מאי
תקנתיה אי איבא איניש בהדיה לימא ליה פלניא בר פלנתא צחינא מיא ואי
לא (נימא) איהו לנפשיה פלניא אמרה לי אימי איזדהר משברירי שברירי
ברירי רירי ירי רי צחינא מיא בכסי חיורי: ואפילו מן התמחור וכו': פשיטא לא
נצרכא אלא אפילו לר"ע דאמר ר' עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות הכא
משום פרסומי ניסא (מורי) תנא דבי אליהו א"ע"פ שאמר ר' ע"ע עשה שבתך חול
ואל תצטרך לבריות אבל עושה הוא דבר מועט בתוך ביתו מאי נינהו (ב) אמר רב
פפא כסא דהרסנא (כדתנן ר' יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר
רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים ת"ר שבעה דברים צוה ר"ע
את רבי יהושע בנו בני אל תשב בגובהה של עיר ותשנה ואל תדור בעיר
שראשיה תלמידי חכמים ואל תכנס לביתך (פתאום כ"ש לבית חבירך ואל
תמנע מנעלים מרגליך (השכם ואכול בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצניח
ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות (והוי משתדל עם אדם שהשעה
משחקת לו אמר רב פפא לא למיזבן מיניה ולא לזבוני ליה אלא למעבד
שותפות בהדיה והשתא (דאמר רב שמואל בר יצחק מאי דכתיב (מעשה ידיו
ברכת כל הנוטל פרוטה מאיב מתברך אפילו למיזבן מיניה ולזבוני ליה שפיר
דמי חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית
האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה
מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל
רוצה לינק פרה רוצה להניק אמר לו ומי בסכנה והלא עגל בסכנה אמר לו
(אם בקשת ליתקן היתלה באילן גדול וכשאתה מלמד את בנך למדהו בספר
מוגה מאי היא אמר רבא ואיתימא רב משרשיא בחדתא (שבשבתא כיון דעל על
לא תבשל בקדירה שבישל בה חבירך מאי ניהו גרושה בחיי בעלה דאמר מר
גרוש שגשג גרושה ארבע דעות במטה ואי בעית אימא אפילו באלמנה לפי

שאין
אמר לו רבי שמעון בן יוחי ומי נכנס. והלא עגל בסכנה ומה לך בך: ואם נקשם ליתקן היתלה צאלן
גדול. לומר דבר שישמע לבריות ויקבלו ממך. ומשום דנקט לשלם (דמיקה נקט היתלה צאלן למוד כפני רב ואמור שמועומי
משמו: נחדא. כשהחנינוק מתחיל ללמוד מחדש: ארבע דיעות. בשעת משמיע זה לבו לאשמו ראשונה וזאת לצעלה הראשון
ותניא לא ישמש אדם עם אשתו ויתן עיניו צאשה אחרת ויהיו בניו קרוצין לממזרין הנקראין בני גרושת הלז במסכת נדרים (דף כ):

עיר ותשנה, ואל תדור בעיר שראשה תלמידי חכמים, ואל תכנס לבית פתאום, ואל תמנע מנעלים מרגליך, ואכול בין
בקיץ בין בחורף. עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות. פ"י, אל תאמר חיובי אני לעגנ השבת אם אין קדך משבת, אלא עשה
בשמים. (שבת) [שבת] צוה ר' עקיבא את ר' שמעון בן יוחאי, אם בקשת ליתקן תחלה באילן גדול, פ"י, אם צוית
גרוש שגשג גרושה ארבע דעות במטה ואי בעית אימא אפילו באלמנה לפי

עיר ותשנה, ואל תדור בעיר שראשה תלמידי חכמים, ואל תכנס לבית פתאום, ואל תמנע מנעלים מרגליך, ואכול בין

בין בחורף. עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות. פ"י, אל תאמר חיובי אני לעגנ השבת אם אין קדך משבת, אלא עשה

בשבת במאכל ובמשקה ובמלבוש כמו ימי החול ואל תצטרך לבריות. והשתדל עם שהשעה משחקת לו להשתדל עמו, ואפילו למדן ולזבוני מיניה. חמשה דברים צוה ר' עקיבא את ר' שמעון בן יוחאי, אם בקשת ליתקן תחלה באילן גדול, פ"י, אם צוית

לשאל בדבר אסור, שאל חכם גדול ועשה כחוראמו. וכשתבקש ללמוד לבנך, למדהו בספר מוגה, דשבשעת דעל על. כלומר, אם יקרא בנך בטעות, הטעות שנכנס בלבו כבר נכנס, מי יסירה מלבו. ואל תבשל בקדירה שבישל בה חבירך גרושה בין ארצית